

Perenco choć spóźnione, nie rezygnuje

17 sierpnia 2013

Kontrowersyjne plany eksploatacji ropy naftowej w odległych regionach peruwiańskiej Amazonii, zamieszkaney przez Indian znajdujących się w dobrowolnej izolacji rozpoczną się z pewnym opóźnieniem. Brytyjsko-francuski koncern naftowy Perenco, współpracujący z wietnamskim przedsiębiorstwem PetroVietnam, zaplanował inaugurację prac na lipiec 2013 roku, ale teraz jeden z reprezentantów firmy Nicolas de Blanpré oznajmił, że „produkcja rozpocznie się w późniejszym okresie”. Gdy po raz pierwszy ogłoszono wiadomość o potężnych złożach umożliwiających komercyjne wydobycie, Alan Garcia, ówczesny prezydent Peru odwiedził blok koncesyjny Perenco, położony na północy kraju, niedaleko granicy z Ekwadorem, a samo odkrycie określił mianem „cudu”, który zmieni kraj w eksportera ropy naftowej. Aurelio Ochoa, późniejszy przewodniczący państwowego Perupetro, pozostawał równie optymistyczny, nazywając ujawnione złoża mianem „największego odkrycia energetycznego w historii Peru, po gazowych polach Camisea”.

Perenco otrzymało koncesję na północy Peru w styczniu 2008 roku. Zgodnie z ogłoszonymi planami, zamierza wykonać 185 odwiertów, wybudować rurociąg o długości 207 km, który następnie umożliwi transport przewidywanych 217 milionów

baryłek ropy. Plany eksploatacji w tym obszarze są od dawna potępiane przez stowarzyszenia Indian peruwiańskiej Amazonii, negatywnie zamiary Perenco opiniuje również najnowszy raport peruwiańskiej organizacji pozarządowej CooperAccion. Aby udroźnić przestrzeń prawną dla Perenco, peruwiański rząd naruszył krajowe i międzynarodowe zapisy dotyczące ochrony praw ludności tubylczej. Firma nie przeprowadziła odpowiedniego procesu konsultacji z rdzenną ludnością – rozmowy toczą się przede wszystkim między Perenco i politykami, bez zasięgania opinii rdzennych mieszkańców, którzy będą żyć w sąsiedztwie odwiertów i wzdłuż trasy rurociągu.

Po uruchomieniu rurociągu Perenco będzie transportować z obszaru bloku koncesyjnego 67 szacunkowo 7000 baryłek ropy naftowej dziennie. Jak celnie wskazuje raport CopperAccion, przesył ten będzie odbywał się wzdłuż rzek istotnych dla przetrwania lokalnych społeczności, co narazi je na poważne ryzyko utraty lub redukcji środków utrzymania, związanych z łowiectwem i połowem ryb. Perenco, czym chwali się kierownictwo firmy, zawarło umowy z wieloma wspólnotami i podjęło „różne projekty społeczne”, prowadzące do względnego spokoju, ale już na obecnym, początkowym etapie nie uniknęło konfliktów, stając się stroną sporu. W maju i kwietniu 2009 roku podczas wielkich protestów Indian peruwiańskiej Amazonii zakończonych śmiercią kilkudziesięciu osób, prezes Perenco Francois Perrodo przybył do Limy by prowadzić rozmowy z Alanem Garcia, a pracownicy firmy przedzierali się w asyście wojskowej kanonierki przez blokadę ustawioną przez Indian. W listopadzie 2012 roku z kolei 38 pracowników Perenco zostało zatrzymanych przez członków społeczności Urbina. Nicolas de Blanpré w rzeczy samej powołuje się na tuzin inicjatyw podjętych przez swojego pracodawcę, nie jest jednak w stanie obronić ignorancji firmy, która bierze udział w łamaniu praw ludności tubylczej. Raport CooperAccion szczególnie obawia się konsekwencji funkcjonowania rurociągu, który przetnie terytorium zamieszkane przez 20 tysięcy Indian Achuar,

Arabela, Kichwa i Quechua – niektóre z tych społeczności, nie były konsultowane ani informowane o projekcie.

Braki te świadczą o poważnych lukach prawnych i egzekucyjnych w Peru, gdzie nadal nie wdrożono ratyfikowanej przez państwo Międzynarodowej Konwencji Organizacji Pracy ILO'169, zapewniającej ludności tubylczej prawo do uprzedniej i świadomej zgody przed rozpoczęciem inwestycji gospodarczych rzutujących na jej ziemię. Pan de Blanpré oczywiście broni Perenco, podkreślając, że jego firma przestrzegała i będzie przestrzegać peruwiańskich rozporządzeń nawiązujących do udziału społeczeństwa, ostatecznie jednakże strzepuje z rąk własnego pracodawcy ewentualny ciężar winy, wskazując, że to na rządzie spoczywa obowiązek poszanowania prawa.

Perenco ignoruje także fakt, że granice bloku koncesyjnego 67, na którym zamierza przeprowadzić szereg odwiertów, pokrywają się z ziemią zamieszkaną przez Indian nie utrzymujących kontaktu ze społeczeństwem narodowym, a przez to szczególnie narażonych na zewnętrzne choroby, na które ich organizmy nie wykształciły odpowiedniej odporności immunologicznej. Grupy izolowane migrujące w tej domenie, najprawdopodobniej należące do ludów Taromenane i Tagaeri, zostaną wystawione na poważne ryzyko, związane również z przemocą, zwłaszcza w momencie gdy drogi ich skrzyżują się z nafciarzami penetrującymi obszar koncesyjny 67. Perenco całkowicie lekceważy te zagrożenie. Wynajęło nawet agencje i przychylne instytucje naukowe, które po badaniach terenowych oficjalnie stwierdziły, że na omawianym terytorium nie ma izolowanych Indian. Tymczasem już w 2003 roku organizacja indiańska ORAI zaproponowała utworzenie rezerwy, mającej służyć jako zabezpieczenie dla nieskontaktowanych autochtonów, żyjących między rzekami Tigre i Napo. Cztery lata później AIDSEP, kolejna tubylcza organizacja z peruwiańskiej Amazonii, wystąpiła do Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka (IACHR), by ta zapobiegła katastrofie która zawisła nad izolowanymi Indianami mieszkającymi przy granicy z

Ekwadorem. Sprawa jednakże nie znalazła sobie pozytywnego rozwiązania. Rozpoczynając ryzykowną działalność w północnym Peru, ignorując przy tym wszelkie apele i przestrogi, Perenco jest na jak najgorszej drodze by podążać śladami takich firm jak Chevron (Texaco) i Occidental Petroleum (Oxy), które przez swoją współpracę z wyrachowanymi politykami i żądzą zysku, doprowadziły do degradacji środowiska i podminowania zdrowia lokalnych społeczności w Amazonii.

Opracowanie: Damian Żuchowski
Dla „Wolnych Mediów”

BIBLIOGRAFIA

1. David Hill „Exploitation of Peru's 'miracle' oil deposits in the Amazon is delayed”

<http://www.theguardian.com/environment/2013/jul/30/forests-energy>

2. “Expansión petrolera y Pueblo. Indígenas en la Amazonía. El caso Perenco”

http://www.cooperaccion.org.pe/centrodocumentacion/2013-Mar_Caso_Perenco.pdf

3. “Operación de Perenco en el Lote 67 en el ojo de ambientalistas”

<http://www.gatoencerrado.net/store/noticias/76/76923/detalle.htm>